

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою юридичного факультету
протокол № 7 від 10 лютого 2017 року
Голова вченої ради

_____ А. Г. Бобкова

ПРОГРАМА

**фахового випробування у вигляді
співбесіди для вступників на навчання
за ступенем освіти «Бакалавр»,
які мають базову або повну вищу освіту,
для спеціальності «Право»
у 2017 році**

1. ПРОГРАМА КУРСУ «ОСНОВИ ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА»

Тема 1. Походження держави і права

Загальна характеристика додержавного суспільства. Первісне стадо та первісне суспільство. Суспільна влада та соціальні норми в додержавному суспільстві. Механізм організації та здійснення влади. Дія нормативних регуляторів у первісному суспільстві. Регулятивна роль міфів, обрядів, ритуалів. Механізм народження звичаю.

Перехід від привласнюючої економіки до виробляючої економіки як фактор соціального розшарування суспільства.

Виникнення держави та права. Основні теорії про походження держави та права. Нерівномірність розвитку державності у різних народів.

Тема 2. Поняття і сутність держави

Держава як універсальна суверенна політична організація суспільства. Ознаки держави, що відрізняють її від інших організацій, об'єднань, утворень: наявність права, особлива публічна влада, суверенітет, територіальний устрій. Визначення поняття держави.

Сутність держави. Класовий і загальносоціальний підхід до визначення сутності держави. Держава як механізм керування справами суспільства. Державний примус.

Основні функції держави. Їх класифікація.

Тема 3. Форма держави

Поняття і значення форми держави. Структурні складові форми держави.

Форма правління: поняття, види. Монархія і республіка, їхні різновиди. Особливості монархічної і республіканської форм правління на різних етапах розвитку держави. Значення форми правління у визначенні форми держави.

Форма державного устрою: поняття і види. Унітарна держава, федерація і конфедерація. Міждержавні об'єднання та організації. Роль національно-державного та адміністративно-територіального устрою у визначенні форми держави.

Поняття і види політико-правового режиму. Вплив політико-правового режиму на визначення загальної форми держави. Демократія, авторитаризм, тоталітаризм.

Тема 4. Право у системі соціального регулювання відносин в суспільстві

Система соціального регулювання відносин в суспільстві. Нормативні і ненормативні регулятори. Норми соціальні і технічні. Поняття і види соціальних норм. Право в системі соціальних норм і його призначення.

Поняття та ознаки права. Право як система правил поведінки і як міра свободи особи, як масштаб поведінки і як застосування однакової міри до різних людей. Зміст права. Об'єктивне і суб'єктивне у праві.

Право і держава: взаємодія та концепції співвідношення. Примат права, зв'язаність держави правом. Розсуд держави, відступ від права, свавілля.

Право і економіка. Економічні інтереси в праві. Соціально-економічна обумовленість в праві. Можливості і межі впливу права на економіку.

Право і політика. Право як основа і засіб виразу політики. Право і національні відносини в суспільстві.

Сутність і соціальна цінність права. Прояви сутності права на різних етапах його розвитку. Право і моральність.

Функції права. Поняття, зміст, класифікація. Соціальні і юридичні функції. Виховна функція, функції громадянської згоди і соціального захисту особи. Регулятивні статична і динамічна, охоронна функції. Інші функції, які виконує право.

Тема 5. Джерела (форми) права

Поняття джерела (форми) права. Форма, зміст і сутність права.

Класифікація джерел права. Тенденції в розвитку джерел.

Поняття і основні ознаки нормативно-правового акту, його відмінність від актів застосування і тлумачення права. Види нормативно-правових актів. Право і закон. Закон як вид нормативно-правового акту: поняття та ознаки. Поняття, ознаки та види підзаконних нормативних актів. Роль правозастосовчої практики в регулюванні суспільних відносин. Дія нормативно-правових актів у часі, просторі та за колом осіб.

Прецедент як джерело права. Види прецеденту.

Звичай як джерело права: поняття, ознаки та сучасне значення. Діловий звичай.

Юридична доктрина. Доктрина і коментарі до юридичних текстів.

Нормативний договір: типовий і зразковий. Міжнародні угоди.

Порівняльний аналіз місця і ролі джерел права на основі гармонізації і адаптації внутрішнього права держави і європейського права.

Правила гуртожитку, етикет і інші регулятори у суспільстві. Їх співвідношення з правом.

Тема 6. Правотворчість і систематизація в праві

Формування права (правотворення): поняття та етапи. Формування права, правотворчість та правове регулювання.

Правотворчість як завершальний етап формування права. Поняття і загальна характеристика правотворчого процесу. Значення правотворчості в різних правових системах.

Зміст правотворчого процесу, його стадії і суб'єкти. Концепція законопроекту. Законодавча ініціатива.

Якість і мова правових актів. Законодавча техніка. Юридичні терміни, конструкції, аксіоми і презумпції.

Систематизація в праві: поняття, види, значення. Акти кодифікації, їх види та структура. Інкорпорація та консолідація. Електронно-обчислювальна техніка у систематизації правових актів.

Тема 7. Право як система. Основні правові системи сучасного світу

Поняття системи і структури права. Класифікаційні критерії виділення галузей права. Предмет і метод правового регулювання. Галузі і інститути права.

Система права і система законодавства: їх співвідношення.

Поняття і структура правової системи.

Правова сім'я. Критерії об'єднання правових систем в правові сім'ї. Основні види правових сімей сучасного світу.

Матеріальне і процесуальне право. Публічне і приватне право. Міжнародне право, його співвідношення з внутрішнім правом держави.

Тема 8. Правова норма

Поняття і ознаки норми права. Загальне правило поведінки, формальна визначеність, системність, загальнообов'язковість, неодноразовість дії, неперсоніфікованість адресата.

Зміст правової норми.

Основні елементи логічної структури правової норми. Гіпотеза, диспозиція, санкція, їх характеристика. Способи і особливості викладення правових норм у статтях законів і інших нормативно-правових актів.

Класифікація правових норм. Диспозитивні і імперативні норми. Норми забороняючі, зобов'язуючі та уповноважуючі. Регулятивні і охоронні норми. Норми-дефініції та норми-принципи. Оперативні і колізійні норми. Особливості норм матеріального і процесуального права.

Тема 9. Правові відносини

Поняття і ознаки правових відносин, їх співвідношення з правовою нормою. Види правовідносин.

Склад (структура) правовідносин. Його елементи. Суб'єкти правових відносин і їх види. Правосуб'єктність. Правоздатність і дієздатність. Правовий статус. Зміст правових відносин. Суб'єктивне право. Правомочність. Юридичний обов'язок. Об'єкт правовідносин. Види об'єкту правовідносин.

Підстави виникнення, зміни і припинення правових відносин. Юридичні факти і їх класифікація. Фактичний склад.

Тема 10. Реалізація права

Поняття і види реалізації права. Безпосередня реалізація права. Правореалізація через правовідносини.

Форми реалізації права. Дотримання, виконання, використання і застосування правових норм. Співвідношення реалізації права і способів правового впливу.

Застосування права як особлива форма його реалізації: поняття, ознаки, суб'єкти. Стадії правозастосовчої діяльності. Встановлення і аналіз фактичних обставин. Вибір правової норми. Ухвалення рішення.

Прогалини в праві: поняття і види. Заповнення і подолання прогалини в праві. Способи подолання прогалин. Аналогія закону, субсидіарне застосування права, аналогія права.

Застосування права при конкуренції (колізії) норм. Поняття і способи подолання конкуренції.

Акти застосування права. Їх поняття і види. Структура правозастосовчих актів.

Тема 11 Тлумачення права

Поняття тлумачення права і його значення. Місце тлумачення права в правозастосовчому процесі. Тлумачення у процесі правотворчості і систематизації законодавства. Етапи тлумачення права. З'ясування і роз'яснення змісту правових норм.

Види тлумачення за суб'єктами. Офіційне і неофіційне тлумачення. Нормативне і казуальне, автентичне, легальне і судове тлумачення. Доктринальне, професійне і буденне тлумачення.

Види тлумачення права за обсягом. Адекватне, розширювальне і обмежувальне тлумачення.

Способи тлумачення правових норм. Граматичне, логічне, систематичне, історико-політичне, спеціально-юридичне тлумачення.

Акти тлумачення права: поняття та види.

Тема 12. Механізм і ефективність правового регулювання суспільних відносин

Правовий вплив та правове регулювання. Основні засоби правового регулювання відносин у суспільстві. Процес правового регулювання, його стадії.

Загальна характеристика механізму правового регулювання. Основні елементи механізму правового регулювання. Роль правових норм, правових відносин і діяльності органів держави у механізмі правового регулювання. Акти реалізації прав і обов'язків і акти застосування права, їх місце у механізмі правового регулювання.

Поняття правосвідомості та її місце в системі форм суспільної свідомості. Основні риси правосвідомості та її структура. Рівні і види правосвідомості.

Поняття правової культури. Правосвідомість і правова культура. Правове виховання і юридична освіта. Професійна правосвідомість (судді, прокурора, юрисконсульта і ін.). Етика юриста.

Законність і правопорядок. Поняття і основні риси законності. Вимоги законності і її принципи. Режим законності як найважливіша вимога правової держави.

Поняття правопорядку, його співвідношення із законністю і громадським порядком.

Поняття ефективності права. Основні методи визначення ефективності права.

Тема 13. Поведінка в сфері права. Юридична відповідальність

Правомірна поведінка: поняття, структура, види. Правова активність громадян. Законослухняна поведінка. Звична поведінка. Конформістська і маргінальна поведінка.

Неправомірна поведінка та зловживання правом. Поняття зловживання правом.

Неправомірна поведінка та її види. Об'єктивно протиправні дії. Поняття, ознаки і види правопорушень. Склад правопорушення, його елементи і види.

Поняття та ознаки юридичної відповідальності. Співвідношення юридичної відповідальності і державного примусу. Функції юридичної відповідальності. Підстави і види юридичної відповідальності.

Список рекомендованої літератури

1. Алексеев С.С. Восхождение к праву. Поиски и решения. – 2-е изд., перераб. и доп.– М.: Изд-во НОРМА, 2002. – 608 с.

2. Загальна теорія держави і права: (основні поняття, категорії, прав.конструкції та наук. концепції): навч. посіб./ За ред.. О.В.Зайчука, Н.М.Онщенко. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 400 с.

3. Кельман М.С. Загальна теорія держави і права: підручник. – К.: Кондор-Видавництво, 2016. – 716с.

4. Мала енциклопедія теорії держави і права / За заг. ред. Ю.Л.Бошицького. – К.: Вид-во Європейського університету, 2010. – 368 с.

5. Осауленко О.І. Загальна теорія держави та права: Навч. посібник. – К.: Істина, 2007. – 336 с.

6. Теория государства и права: Учебник / Отв. ред.. В.Д.Перевалов. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Норма, 2008. – 496 с.

7. Теорія держави і права: посіб. для підгот. до держ. іспитів / Д.В. Лук'янов, С.П. Погребняк, В.С. Смородинський, Г.О. Христова; за заг. ред. О.В. Петришина. – 4-те вид., допов. і змін. – Х.: Право, 2015. – 204 с.

8. Хахуліна К.С., Малига В.А., Стаднік І.В. Теорія держави і права в схемах та визначеннях: Навчальний посібник. – Донецьк: Донбас, 2011. – 341 с.

2. ПРОГРАМА КУРСУ «КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

Тема 1. Конституційне право України як галузь права, юридична наука і навчальна дисципліна

Конституційне право України: поняття, предмет, метод. Сутність і зміст конституційно-правових відносин.

Конституційно-правові норми, особливості їх змісту і структури. Конституційно-правові інститути. Джерела конституційного права України: поняття і види. Система джерел конституційного права. Місце конституційного права в системі права України.

Поняття і предмет науки конституційного права. Наука конституційного права в Україні: розвиток, сучасний стан. Методологія науки. Задачі науки конституційного права в умовах становлення і розвитку державності України на основі Конституції 1996 р.

Значення конституційного права України як фундаментального курсу для інших правових дисциплін. Задачі і система навчального курсу.

Тема 2. Основні характеристики Конституції України як Основного закону держави

Теоретичні основи конституції: поняття, сутність, функції. Юридичні властивості конституції. Структура і зміст Конституції України.

Порядок введення Конституції в дію. Внесення змін і доповнень до Конституції України. Реалізація Конституції України.

Тема 3. Історичні передумови розвитку конституційного процесу в Україні

Основні види актів конституційного значення України-Русі в часи Київської держави. Державно-конституційні традиції в козацький період. Конституція Пилипа Орлика. Основні риси конституційних проектів, що розроблялися в Україні в XIX – початку XX сторіч (конституційні проекти Георгія Андрузського, Михайла Драгоманова, Михайла Грушевського, групи членів Української Народної Партії).

Лютнева революція в Росії 1917 р., конституційний зміст Універсалів Центральної Ради, Конституція УНР 1918 р., державно-правові акти періоду Гетьманату і Директорії, конституційні проекти періоду боротьби за незалежність України. Загальна характеристика радянських Конституцій України 1919, 1929, 1937 і 1978 рр. Внесення змін до Конституції України в другій половині 80 – початку 90-х років.

Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р., схвалений всенародним голосуванням 1 грудня 1991 р. Розробка і прийняття Конституції України 1996 р. Конституційна реформа.

Тема 4. Основи конституційного ладу України

Поняття конституційного ладу, його елементи. Принципи конституційного ладу, їх закріплення в основному законі і розвиток у поточному законодавстві.

Основні якісні риси України як суверенної і незалежної демократичної, соціальної, правової держави. Людина, її права і свободи як вища соціальна цінність. Принципи народного суверенітету, поділу державної влади, здійснення місцевого самоврядування і їх роль у становленні громадянського суспільства. Принципи верховенства права, культурної і мовної політики в Україні. Конституційні питання регулювання статусу власності. Державні символи України.

Тема 5. Конституційно-правовий статус людини і громадянина в Україні

Теоретичні концепції прав людини, їх відображення в конституційному законодавстві. Конституційний статус людини і громадянина як категорія конституційного права України.

Громадянство в Україні: поняття і законодавче регулювання. Право на громадянство. Інститут подвійного громадянства. Визнання громадянства.

Способи, порядок і умови набуття громадянства України. Припинення громадянства. Правовий статус іноземців і осіб без громадянства в Україні.

Поняття конституційних прав, свобод і обов'язків людини і громадянина, їх юридичні властивості. Система основних прав і свобод людини і громадянина. Критерії класифікації. Особисті (громадянські) права і свободи. Політичні права і свободи. Соціально-економічні і культурні права і свободи. Основні обов'язки людини і громадянина. Конституційні гарантії захисту і практичного здійснення прав і свобод людини і громадянина.

Тема 6. Конституційне регулювання виборів і референдуму як форм безпосередньої демократії

Поняття виборів, їх види і соціальна функція. Виборче право і виборча система: співвідношення понять.

Виборче право України: поняття, джерела й основні принципи.

Види виборчих систем, їх характеристика. Виборчий процес: поняття, конституційно-правове регулювання. Стадії виборчого процесу.

Призначення виборів. Порядок підготовки і проведення. Визначення результатів голосування.

Поняття і види референдумів. Порядок призначення, підготовки і проведення. Порядок голосування і визначення результатів референдуму.

Тема 7. Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, парламент України

Порядок формування і строк повноважень Верховної Ради України. Основні напрямки діяльності і компетенція. Законодавча функція. Питання, які Верховна Рада вирішує виключно шляхом прийняття відповідних законів. Право законодавчої ініціативи та його суб'єкти. Законодавчий процес, його основні стадії. Повноваження щодо формування державних органів. Контрольні повноваження.

Внутрішня організація Верховної Ради України. Формування і функції керівних органів. Комітети і депутатські об'єднання. Форми роботи. Сесія як основна організаційна форма діяльності Верховної Ради.

Правовий статус народного депутата України. Мандат депутата, його основні риси й оцінка. Несумісність посад. Депутатський імунітет і індемнітет.

Тема 8. Конституційний статус Президента України

Становлення інституту президентства в Україні. Місце і роль Президента в системі державних органів України.

Конституційне регулювання порядку обрання Президента України. Повноваження глави держави. Класифікація повноважень, їх характеристика. Конституційний статус Ради національної безпеки і оборони України – координаційного органа при Президентові України. Акти Президента України. Особливості взаємовідносин Президента з парламентом і урядом. Припинення повноважень Президента України.

Тема 9. Конституційний статус Кабінету Міністрів України й інших органів виконавчої влади

Система органів виконавчої влади, що закріплена Конституцією України. Порядок створення Кабінету Міністрів України і місцевих державних адміністрацій. Повноваження і структура Кабінету Міністрів України. Статус глави уряду. Акти Кабінету Міністрів України. Відповідальність уряду. Повноваження місцевої державної адміністрації. Статус голови місцевої державної адміністрації, його відповідальність.

Тема 10. Конституційне регулювання питань здійснення правосуддя в Україні. Конституційний статус прокуратури

Конституція про основні засади судоустрою. Судова система України. Статус суддів. Конституційний статус Вищої Ради правосуддя.

Конституція про задачі, що вирішуються органами прокуратури. Структура органів прокуратури.

Тема 11. Територіальний устрій держави

Територіальний устрій як категорія конституційного права: поняття і структура. Утворення і розвиток державності України. Принципи і форми державного устрою. Автономія в унітарній державі, її конституційне закріплення, види. Автономна республіка: поняття, основні риси і компетенція. Гарантії автономії. Організація влади в державі: поняття, основні підходи і принципи.

Особливості конституційного статусу Автономної Республіки Крим. Система адміністративно-територіального поділу України.

Тема 12. Конституційний статус місцевого самоврядування

Поняття, принципи і функції місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування, її структура. Адміністративно-територіальний устрій і місцеве самоврядування. Органи і посадові особи місцевого самоврядування: порядок формування й обрання, правовий статус. Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування. Гарантії і правові способи захисту місцевого самоврядування.

Тема 13. Конституційний Суд України

Поняття конституційної юрисдикції, офіційного тлумачення Конституції і законів України. Повноваження, склад і порядок формування Конституційного Суду України. Статус суддів Конституційного суду. Правове регулювання процедури роботи Конституційного суду: стадії судового розгляду, їх учасники, права та обов'язки сторін. Рішення Конституційного суду, їх юридична сила і способи реалізації.

Основні нормативно-правові акти

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. (в редакції від 15 березня 2016 р.) // Відомості Верховної Ради

України. – 1996. – №30. – Ст. 141; Відомості Верховної Ради України.- 2016.- №28.-Ст.532.

2. Акт проголошення незалежності України // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 38.

3. Декларація про державний суверенітет України // Відомості Верховної Ради України. – 1990. – № 3. – Ст. 429.

4. Про правонаступництво України: Закон України від 12 вересня 1991р. // Відомості Верховної Ради України. – № 46. – 1991. – Ст. 617.

5. Про звернення громадян: Закон України від 02 жовтня 1996 р. (станом на 2 червня 2016 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – Ст. 256; Відомості Верховної Ради України.- 2016.- № 30.- Ст.542.

6. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 р. (станом на 23 грудня 2016 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 20. – Ст. 99; Відомості Верховної Ради України.- 2016.-№ 4.-Ст.44<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-19/paran752-n752>

7. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. (станом на 28 січня 2016 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №13. – Ст. 65; Відомості Верховної Ради України.- 2016.-№ 9.-Ст.93

8. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 р. станом на 19 травня 2016 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 19-20. – Ст. 179; Відомості Верховної Ради України.- 2016.-№27.-Ст.521

9. Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей: Закон України від 16 вересня 2014 року (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 256-VIII від 17.03.2015.- ВВР.- 2015.- № 17.- ст.125) //(Відомості Верховної Ради (ВВР).- 2014.- № 45.- ст.2043).

10. Про всеукраїнський референдум: Закон України від 6 листопада 2012 року // Офіційний вісник України. – 2012. – № 92. – Ст. 3729.

11. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 17 листопада 2011 р. (Редакція від 16.02.2016 року) // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 10–11. – Ст. 73; Відомості Верховної Ради України.- 2016.-№ 11.-Ст. 126

12. Про місцеві вибори: Закон України від 14 липня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України.-2015.-№ 37-38.-Ст.366

13. Про вибори Президента України: Закон України від 5 березня 1999 року (Редакція від 23.12.2015) // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 14. – Ст. 81; Відомості Верховної Ради України.-2016.-№ 4.-Ст.44

14. Про Центральну виборчу комісію: Закон України від 30 червня 2004 року (станом на 08 квітня 2014 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 36. – Ст. 448; Відомості Верховної Ради України.-2014.-№18-19.-Ст.696

15. Про Державний реєстр виборців: Закон України від 22 лютого 2007 року (станом на 6 грудня 2016 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 20. – Ст. 282; Відомості Верховної Ради України.- 2016.-№3.-Ст.30<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1774-19/paran217-n217>

16. Про статус народного депутата України: Закон України від 17 листопада 1992 р. (станом на 24 грудня 2016 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 3. – Ст. 17; Відомості Верховної Ради України.-2016.-№5.-Ст.50

17. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 5 лютого 2015 р. // Відомості Верховної Ради .- 2015.- № 13.- ст.91

18. Про Рахункову палату: Закон України від 2 липня 2015 р. (станом на 21 грудня 2016 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 36. – Ст. 360.

19. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10 лютого 2010 р. (за станом на 1 січня 2017 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – №14-15, 16-17. – Ст.133; Відомості Верховної Ради України.-2016.-№ 7.-Ст.63

20. Про Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим: Закон України від 2 березня 2000 р. (станом на 2 грудня 2012 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 21. – Ст. 158.

21. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 5 березня 1998 р. (станом на 25 грудня 2014 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 35. – Ст. 237; Відомості Верховної Ради України.-2015.-№4.-Ст.14

22. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09 квітня 1999 р. (за станом на 1 вересня 2015 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20-21. – Ст. 190.

23. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від від 27 лютого 2014 р. (за станом на 06 грудня 2016 р.) // Відомості Верховної Ради України.- 2014.- № 13.-Ст.222; Відомості Верховної Ради України.-2016.-№12.-Ст.137.

24. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 р. (за станом на 10 грудня 2015 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385; Відомості Верховної Ради України.- 2016.-№ 4.-Ст.43

25. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. (станом на 02 червня 2016 // Відомості Верховної Ради України.- 2015.-№ 2-3.-Ст.12.; Відомості Верховної Ради України- 2016.-№30.-Ст.542

26. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 р. (за станом на 10 грудня 2015 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 49. – Ст. 272; Відомості Верховної Ради України.- 2016.-№ 4.-Ст.43.

27. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. (станом на 01 січня 2017 року) // Відомості Верховної Ради України. – 2016.-№ 31.-Ст.545

28. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 3 лютого 2015 р. (станом на 04 грудня 2016 року) // Відомості Верховної Ради України.- 2015.-№ 13.- Ст.87

29. Про внесення зміни до статті 10 Закону України "Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей": Закон України від 17 березня 2015 р. // Відомості Верховної Ради .- 2015.- № 17.- ст.125

30. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. (станом на 1 вересня 2015 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.
31. Питання Уповноваженого Президента України з прав дитини: Указ Президента України від 11 серпня 2011 р. // Офіційний вісник України. – 2011. – №63. – Ст. 2494.
32. Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя: Постанова № 9 Пленуму Верховного Суду України від 01.11.1996 р. // Юридичний вісник. – 1997. – №1.
33. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 № 950 (станом на 8 лютого 2012 р.) // Офіційний вісник України. – 2007. - № 54. – Ст. 2180.
34. Про Регламент Конституційного Суду України: Рішення Конституційного Суду України від 5 березня 1997 р. (станом на на 1 вересня 2015 р.) // Офіційний вісник України. – 1997. – № 20. – Ст. 87.
35. Рішення Конституційного суду України від 09.06.1998 № 8-рп/98 (справа щодо внесення змін до Конституції України) // Офіційний вісник України від 25.06.1998 - 1998 р. - № 23. – Ст. 118.
36. Рішення Конституційного суду України від 16.04.2008 № 6-рп/2008(справа про прийняття Конституції та законів України на референдумі) // Офіційний вісник України від 08.05.2008 - 2008 р. - № 32. –Ст. 1056
37. Рішення Конституційного суду України від 30.09.2010 № 20-рп/2010 (справа про додержання процедури внесення змін до Конституції України) // Вісник Конституційного суду України – 2010. - № 5. -С. 36
38. Рішення Конституційного Суду України від 10.12.2003 р. (справа щодо недоторканості та імпичменту Президента України) // Урядовий кур'єр. – 18 грудня 2003 р. – № 239.
- 39.Рішення Конституційного Суду України від 25.12.2003 р. (справа щодо строків перебування на посту Президента України) // Офіційний вісник України. – 2003. – № 52. – Стор. 327. – Ст. 2830.
40. Рішення Конституційного Суду України від 14.10.2003 р. (справа про направлення запиту до Президента України) // Офіційний вісник України. – 2003. – № 46. – Стор. 13. – Ст. 2388.
41. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин п'ятої, шостої статті 13 Закону України "Про статус народного депутата України", частини четвертої статті 61 Регламенту Верховної Ради України та офіційного тлумачення положень пункту 6 частини другої, частини шостої статті 81, частини шостої статті 83 Конституції України, частини четвертої статті 13 Закону України "Про статус народного депутата України" (справа про перебування народного депутата України у депутатській фракції) від 25 червня 2008 року №12-рп/2008 //Офіційний вісник України. – 2008. - №52. – Ст.1741.

Список рекомендованої літератури

1. Конституція України. Науково-практичний коментар / редкол.: В.Я. Тацій, О.В. Петришин, Ю.Г. Барабаш та ін.; Нац. акад. прав. наук України. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2011. – 1128 с.
2. Курс конституционного права Украины: Учебник / [М. А. Баймуратов, А. В. Батанов, Ю. А. Волошин и др.]; Представительство Европ. центра публич. права в Украине; Мариупольский гуманитарный ун-т. - Харьков: Одиссей, 2008. - Т. 1: Общая часть. Основы теории конституционного права / Под ред. М.А. Баймуратова, А.В. Батанова. - 2008. – 671 с.
3. Кравченко В.В. Конституційне право України: Навч. посіб. / В.В. Кравченко. – Вид. 6-те. – Київ: Атіка, 2009. – 607 с.
4. Стрижак А.А. Конституція України в актах Конституційного Суду України. Аналітичний огляд та коментар. – К.: Ін Юре, 2010. – 632 с.
5. Погорілко В.Ф. Конституційне право України: підручник / В.Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко. - 2-ге вид. - Київ: Правова єдність, 2010. - 429 с.
6. Конституційне право України: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / [Л. К. Байрачна та ін.]; за ред. В. П. Колісника, Ю. Г. Барабаша; Національна юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. - Харків: Право, 2010. – 415с.
7. Конституційне право України: Навчальний посібник / Під заг.ред. Р.Ф. Гринюка. – Донецьк: ДонНУ, 2011. – 232 с.
8. Совгиря О.В. Конституційне право України: навч. посібник. / О.В. Совгиря, Н.Г. Шукліна. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 541 с.
9. Шаптала Н.К. Конституційне право України: навч. посібник. для студ. вищ. навч. закл. / Н.К. Шаптала, Г.В. Задорожня. – Дніпропетровськ: ТОВ «ЛізуновПрес», 2012. – 472 с.